

Datum: 26.7.2021

ZADEVA: Vpliv spremembe sistema refundacije stroška COVID testiranja na delavce

Z Uredbo o izvajanju presajalnih programov za zgodnje odkrivanje okužb z virusom SARS-CoV-2¹, ki se bo začela uporabljati 23.8.2021, je Vlada RS povračilo stroškov testiranja omejila na dve skupini ljudi. Prva skupina so osebe, ki lahko povzročijo širjenje COVID-19 s svojim delom ali ravnanjem v okolju, kjer obstaja neposredna nevarnost za širjenje, to so uporabniki zdravstvenih storitev, oskrbovanci socialno varstvenih zavodov, osebe v zavodih za prestajanje kazni zapora, prevzgojnih domovih, centrih za tujce, varnih hišah, azilnih domih, integracijskih hišah in kriznih centrih za otroke. Neposredno nevarnost ugotavlja ministrstvo za zdravje. Druga skupina pa so osebe, ki se zaradi medicinskih razlogov ne smejo cepiti, kar morajo izkazati z zdravniškim potrdilom. Država v skladu z Uredbo ne bo več refundirala stroškov testiranja oseb, ki ne spadajo v omenjeni dve kategoriji.

Navedeno pa ne pomeni, da lahko delodajalec strošek testiranja prevali na delavca, saj je obveznost testiranja predvidena z oblastnim aktom ali pa kot ukrep zagotavljanja varnosti pri delu v skladu z izjavo o varnosti z oceno tveganja. Delodajalec mora namreč še vedno upoštevati 14. člen Zakona o varnosti in zdravju pri delu², ki določa, da zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu delavcu ne sme povzročiti finančnih obveznosti, prav tako pa zdravstvene posledice opravljanja dela ne smejo prizadeti delavčeve plače ter posegati v njegov z delom pridobljeni materialni in socialni položaj. Enako še vedno ostaja v veljavi ureditev delovnega časa v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih³ ta v 142. členu določa, da je med drugim vsak čas, v katerem delavec dela, kar pomeni, da je na razpolago delodajalcu in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi (efektivni delovni čas), potrebno šteti v delovni čas. Enako torej velja tudi za čas, v katerem je delavec s strani delodajalca napoten na testiranje. V obeh primerih gre za zakonski določbi, v kateri akt kot je uredba, ne more posegati.

Nova Uredba torej ne prinaša sprememb v odnosu med delodajalcem in delavcem. Delodajalec bo delavcem v okviru zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu še vedno poskrbeti za brezplačno testiranje za delavca ter čas, ki ga bo ta za testiranje porabil, všteti v delovni čas. Spremenilo se bo zgolj razmerje med delodajalcem in državo, saj ta ne bo več refundirala stroškov testiranja vsem delodajalcem. Vendar pa delodajalec tako nastalega novega stroška zaradi zgoraj omenjenih zakonskih določb ne bo smel prevaliti na delavca.

¹ Ur. l. RS, št. 118/2021 - v nadaljevanju: Uredba

² Ur. l. RS, št. 41/2011

³ Ur. l. RS, št. 21/2013, s spremembami in dopolnitvami